

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1955

V Praze dne 30. července 1955

Číslo 132

O B S A H : 134. Zběhnutí důstojníka PS do zahraničí.

134

Zběhnutí důstojníka PS do zahraničí.

Dne 8.7.1955 zběhl u 13. roty Trístoličník 10. volarské pohraniční brigády podporučík z povolání Ř e z á č Antonín, bývalý tlumočník zpravodajského oddělení 10. brigády.

Šetřením bylo zjištěno, že bývalý tlumočník Ř e z á č navštěvoval za okupace německé školy, které měly fašistické zaměření a značně ovlivnily celý jeho další vývoj.

V době služby u Pohraniční stráže stýkal se s emigračně naladěnými a reakčně zaměřenými osobami německé národnosti, od kterých si vypůjčoval peníze. Pro své nežádoucí styky byl Ř e z á č vyzván k pohovoru zastupujícím náčelníkem kádrového odboru HS-PS, ze kterého zjistil, že je mu projevována nedůvěra a rozhodl se ke zběhnutí za hranice.

Zpráva dle R. MV č. 40/54.
Při hloubkovém šetření byly zjištěny závažné okolnosti, které mohly zběhnutí zabránit. Na opakující se podezřelé styky bývalého tlumočníka Ř e z á č e upozorňovali orgánové 6. správy MV náčelníka zpravodajského odboru, zástupce kádrového odboru HS-PS a velitele 10. volarské brigády.

Velitel 10. volarské brigády major D a v i d e n k o znal kompromitující materiál na bývalého tlumočníka Ř e z á č e, kterému věnoval malou pozornost. O opakujících se závažných stycích neinformoval velitele Pohraniční stráže. Major D a v i d e n k o nekontroloval činnost zpravodajských orgánů, ačkoli znal závažnou činnost některých orgánů, zejména bývalého tlumočníka Ř e z á č e. Nevychovával své podřízené k vysoké politické bdělosti a ostražitosti, zejména zpravodajské orgány. Neučinil konkrétní a přísná opatření k zabránění vstupu Ř e z á č e na státní hranici, ačkoli o to byl požádán náčelníkem zpravodajského odboru HS-PS. Nevedl podřízené velitele k tomu, aby byl plněn rozkaz ministra vnitra 125 z r. 1954 a Návrh řádu pohraniční služby díl I., zejména v tom, aby byl zabráněn vstup jednotlivců do ZP a na státní hranici. Velitel 11. a zástupce velitele 12. roty povolili vstup Ř e z á č o v i samotnému na státní hranici, aniž prověřili jeho oprávněnost k zpravodajským pracím. Úsek 10. roty nebyl dostatečně zajištěn živou silou a DZ, zejména vnější a vnitřní strana byly tak poškozeny, že nebylo možno zjistit místo narušení.

Velitel 10.volarské brigády se nepostaral o to, aby DZ poškozený v průběhu zimního období byl uveden do kontrolovatelného stavu.

Náčelník zpravodajského odboru HS-PS plukovník Jaroslav Kotouč neinformoval velitele Pohraniční stráže o závažných stycích bývalého tlumočníka Ř e z á č e. Netrval na okamžitém propuštění Ř e z á č e ze zpravodajských služeb a ponechal ho téměř měsíc ve funkci. Veliteli 10.volarské brigády dal pouze všeobecný pokyn, místo přesných a přísných pokynů.

Zastupující náčelník kádrového odboru HS-PS technik kpt. Václav Hönig projevil malou politickou bdělost a ostražitost k činnosti Ř e z á č e a věnoval nedostatečnou pozornost všem signálům získaných od orgánů 6.správy MV. O závažné činnosti Ř e z á č e neinformoval velitele Pohraniční stráže. Spokojil se s formálním řešením závažného případu bývalého tlumočníka Ř e z á č e a navrhl jeho přemístění do důležité funkce staršího kontrolora OPK Vojtanov, který je vzdálen 6 km od bavorských hranic. Tím prokázal slabé schopnosti kádrového pracovníka.

Dalším šetřením bylo zjištěno, že :

- při návštěvách Ř e z á č e u osob německé národnosti byly zde pořádány pitky. Jedné z nich se zúčastnil i zástupce náčelníka zpravodajského oddělení npor. Jaroslav Hála, kde se přivedl do silně podnapilého stavu,
- Ř e z á č rád vyhledával hostince, kde pil ve společnosti zpravodajských orgánů /npor. Hála, ppor. Doležal a rotný Tábery/, čímž se vytvořilo takové prostředí, že starší náčelník npor. Hála byl nucen krýt nezřízené soukromí bývalého tlumočníka Ř e z á č e , včetně návštěv a pití v hostincích ve služební době,
- v době své dovolené, i před ní rozprodával Ř e z á č některé ze svých svršků na zpravodajském oddělení brigády,
- Ř e z á č pronesl výrok na zpravodajském oddělení brigády, že kdyby měl utéci za hranice, že by nemusel říkat, že byl zpravodajským orgánem, ale tlumočníkem velitelství brigády,
- zpravodajský orgán 2.práporu Stožec, ppor. Miroslav Doležal přesto, že byl přísně potrestán velitelem brigády pro opakující se požívání alkoholických nápojů, nezlepšil své chování a přes domluvy a pomoc nevykazuje ve své práci žádných výsledků.

Uvedené nedostatky pramení z nízkého morálního stupně zpravodajských orgánů brigády, kteří svou nedostatečnou politickou bdělostí a ostražitostí nedovedli přes veškeré signály odhalit ve svých řadách nepřitele a naopak Ř e z á č e v jeho nezřízeném životě podporovali.

Za závažné nedostatky zjištěné při vyšetřování zběhnutí bývalého tlumočníka Antonína Ř e z á č e ,

t r e s t á m :

- 1/ Velitele 10.volarské brigády MV mjr. Jiřího D a v i d e n k a pro nedostačující služební způsobilost v ý s t r a h o u .

Jako velitel brigády znal kompromitující materiál na bývalého tlumočníka Ř e z á č e , kterému věnoval malou pozornost. O opakujících se závažných stycích neinformoval velitele Pohraniční stráže. Neučinil

konkrétní a přísná opatření k zabránění vstupu Řezáče na státní hranici, ačkoliv byl o to požádán náčelníkem zpravodajského odboru HS-PS plk. Jaroslavem Kotoučem. Mjr. Davidenko, který byl často na zpravodajském oddělení brigády nemohl neznat nízký morální stav zpravodajských orgánů brigády. Závadám v činnosti zpravodajských orgánů nepřikládal žádného významu, čímž sám projevil nízkou politickou bdělost. Nevedl podřízené velitele k přísnému plnění rozkazů ministra vnitra č.125 a NRPS díl I. Nepostaral se o to, aby DZ byl u 13/10. roty opraven, zejména jeho vnitřní a vnější stěna a uveden do kontrolovatelného stavu.

- 2/ Náčelníka zpravodajského odboru HS-PS plk. Jaroslava K o t o u č e d ů t k o u .

Náčelník zpravodajského odboru nehlásil veliteli PS poznatky o závažných stycích bývalého tlumočníka Řezáče a nenavrhoval přísná opatření k jeho propuštění ze zpravodajských služeb. Veliteli brigády nevydal přesné pokyny k zabránění vstupu Řezáče na státní hranici. V případě opakování se podobných nedostatků, potrestám plukovníka Jaroslava Kotouče snížením funkce.

- 3/ Zastupujícího náčelníka kádrového odboru HS-PS technika kpt. Václava H ö n i g a , z p r o š t ě n í m f u n k c e zastupujícího náčelníka kádrového odboru.

Neinformoval velitele PS o získaných poznatcích na Řezáče od 6.správy MV. Zdlouhavě prověřoval tyto zprávy, čímž se stalo, že Řezáč zůstal téměř 2 měsíce u zpravodajského oddělení brigády. Nesprávně a nevhodně provedeným kádrovým pohovorem vyvolal u Řezáče pocit, že mu není dána důvěra a proti ustanovení "Směrnic o práci s důstojnickými kádry", navrhl veliteli udělení Řezáčovi dovolené po jeho přemístění, čímž dovolil, aby si Řezáč promyslel do podrobnosti svůj útěk do Bavorska. U kpt. Höniga projevila se nízká politická bdělost a ostražitost a základní nedostatky v činnosti kádrového pracovníka.

- 4/ Zastupujícího náčelníka zpravodajského oddělení 10.volarské brigády npor. Jaroslava H á l u , s n í ž e n í m h o d n o s t i o jeden stupeň a přemístěním k jinému útvaru.

Jako starší náčelník vychovával nepřipustným způsobem své podřízené. Navštěvoval hostince, kde s nimi popíjel lihové nápoje, až vytvořil takové prostředí, že byl nucen krýt nezřízený život Řezáče. Svou nízkou politickou bdělostí přes všechny signály připustil zběhnutí Řezáče za hranice.

- 5/ Referenta zpravodajské služby 2.praporu S t o ž e c , ppor. Miroslava D o l e ž a l a , p r o p u š t ě n í m do poměru mimo činnou službu.

Ppor. Doležal svým morálním životem a slabou pracovní morálkou nedává záruky k zastávání funkce důstojníka Pohraniční stráže.

- 6/ Velitele 11.roty 10.brigády por. Oldřicha Z u z á k a , 3 dny d o m á c í v a z b y .

Jako velitel roty povolil vstup Řezáčovi na státní hranici, aniž prověřil jeho oprávněnost k provádění zpravodajských prací.

7/ Zástupce velitele 12.roty 10.brigády por. Jaroslava Č e c h a 5 dny domácí vazby.

Por. Jaroslav Čech povolil vstup Řezáčovi samotnému na státní hranici, aniž kontroloval jeho oprávněnost k provádění zpravodajských prací.

8/ Velitele 13.roty 10.brigády por. Ondřeje H r u z u , 5 dny domácí vazby za nedostatečné zabezpečení úseku 13.roty živou silou a nekontrolovatelná ženijně technická opatření.

N a ř i z u j i seznámit s obsahem tohoto rozkazu na zvláštních shromážděních:

velitele brigád, náčelníky štábů brigád a ZVP brigád a všechny odpovědné funkcionáře politických oddělení brigád.
Všechny důstojníky zpravodajské služby.

Shromáždění provést do 15.8.1955.

I.náměstek ministra vnitra
plukovník Antonín P r c h a l v.r.

Obdrží : ministr vnitra
náměstci ministra vnitra
HS-PS , VI.správa MV.

Tento výtisk rozkazu ministra vnitra s originálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá:

starš. Staněky O.

Vyhlášeno dne _____
komu _____
kým /podpis/ _____
za provedení odpovídá _____